

## Tips bij het werken met literatuur

### 1 Situering in het leerplan

Onderstaande tips sluiten aan bij volgende leerplandoelen uit het leerplan Nederlands van de A-finaliteit (II-Ned-a):

- LPD 11 De leerlingen verwoorden hun gedachten, gevoelens en beleving bij het lezen, beluisteren en bekijken van verschillende soorten literaire teksten.
- LPD 8 de leerlingen drukken zich op een creatieve manier uit.

### 2 Nuttige links

#### 2.1 Ondersteunend materiaal

- <https://www.boekenzoeker.be/> Een boek dat bij je past? Boekenzoeker helpt je kiezen. Met leestips tot 18 jaar. Zo vind je er de reeks boeken rond Alex Rider <https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=Alex+Rider> Je kan deze boeken ook vinden als graphic novel en een aantal van deze boeken zijn verfilmd <https://www.scriptgirl.nl/2021/03/nu-op-videoland-de-serie-alex-rider/> of info via [https://www.youtube.com/results?search\\_query=alex+rider](https://www.youtube.com/results?search_query=alex+rider)
- <https://betravelicious.blog/2020/08/09/young-adult-schrijfster-ivy-danckers/> 'Met het juiste boek is iedereen een lezer.' Dit is het motto van Young Adult schrijfster Ivy Danckers, leerkracht in de B-stroom. Wa is da? Is één van haar boeken <https://www.ikvindlezennietleuk.nl/product/danckers-wa-is-da/>
- <https://www.standaarduitgeverij.be/auteur/dirk-bracke/> Dirk Bracke koos vaak voor maatschappelijk heikele onderwerpen (denk maar aan drugs, prostitutie, straatbendes, afpersing, instellingen, aids, oorlog, incest ...) en zorgde zo soms voor controverse. Een aantal van zijn boeken zijn succesvol verfilmd.
- <https://www.jeugdbibliotheek.nl/12-18-jaar.html> Kies je leeftijd en vind een boek dat bij je past, bv. <https://www.jeugdbibliotheek.nl/12-18-jaar/lezen-voor-de-lijst/12-15-jaar/niveau-3/the-hate-u-give.html>
- <https://www.arteveldehogeschool.be/samenwerken/aanbod-voor-secundaire-scholen/algemene-activiteiten/taalontwikkeland-lesgeven/overhaald> Overhaald is een literatuurhandboek met nieuwe verhalen voor laagtaalvaardige en anderstalige leerlingen tussen 11 en 19 jaar. De verhalen zijn aangepast aan de leefwereld en het taalniveau van die jongeren, maar dagen hen tegelijkertijd

Fout! Geen tekst met de opgegeven stijl in het document.

inhoudelijk uit en stimuleren hun leesmotivatie. Met de kortverhalen en gedichten van onder meer Lize Spit, Herman Brusselmans en Fikry El Azzouzi kunnen de jongeren zelf lezen of kunnen leerlingen aan de slag in OKAN-lessen, de lessen Nederlands of de lessen PAV.

- <https://www.epo.be/nl/sociaal-politiek/3634-mogen-de-wijze-jongens-winnen-gij-weet-9789462671478.html> Verhalen van jongeren uit het beroepsonderwijs. Van Mohamed tot Fabiola en van Randy tot Nana, ze vertellen met verve over hun land van herkomst, hun ouders, racisme, de spanningen tussen het cultuurpatroon thuis en de gewoonten in de buitenwereld, enzovoort. Maak kennis met de stemmen van morgen.
- <https://www.flair.be/nl/lifestyle/must-follow-instagram-poezie-gedichtendag/> 11 instagramaccounts voor poëziefhebbers (steeds korte gedichten).
- <https://radio1.be/podcast-twintigers> Kathy Lindekens, zelf een babyboomer, maakt in Twintigers haar analyse van generatie Y en ze laat de jongeren zelf aan het woord. Gelinkt aan het boek 'Twintigers' <https://www.pelckmansuitgevers.be/briljant.html#gref>
- <https://www.vrt.be/vrtnu/themas/mooov/> Films met zicht op de wereld, vanuit je klaslokaal! Ontdek dankzij Canvas enkele straffe kortfilms uit het wereldgenre.
- <http://omeleto.com/about/> Online short films (Engels) Je vindt bovenaan de verschillende categorieën. Leren in samenhang met de collega MVT.
- <https://www.geluidshuis.be/> biedt luisterboeken (te verkrijgen in de bibliotheek) aan en gratis boeiende en bruikbare podcasts. <https://www.geluidshuisaudioproductie.com/podcasts>
- [Vlaanderen Verhaalland \(castbox.fm\)](https://www.vlaanderenverhaalland.be/) Verschillende vertellers nemen u mee door heel Vlaanderen met verhalen voor groot en klein. Scrol naar onderaan de pagina en beluister de verhalen over De pot met drie oren, Tijn Uilenspiegel, Reinaert de Vos, de bende van Jan de Lichte, het Ros Beiaard...
- <http://www.bettewestera.nl/> Zoek vooral op dichtbundels 'Doodgewoon' en 'Uit elkaar'
- <https://hanshagen.nl/> Zoek vooral op dichtbundels 'Jij bent de liefste' en 'Nooit denk ik aan niets'.

## 2.2 Inspirerende links

- <https://www.poezieweek.com/> Sinds 2000 wordt elk jaar eind januari poëzie extra in de kijker gezet. Op initiatief van Poetry International werd de laatste donderdag van januari uitgeroepen tot Gedichtendag.
- <https://litlab.nl/> Litlab is een digitaal laboratorium voor literatuuronderzoek op de middelbare school. Je vindt er heel wat inspirerende lesideeën.
- <https://woutertjepieterseprijs.nl/> Bij elk boek dat de prijs in ontvangst mocht nemen staan leestips genoteerd.
- <https://pratenoverfictiefragmenten.nl/> praten over fictiefragmenten van ongeveer 15 blz. met op de site inspirerende werkbladen en lessuggesties.



- [Fons - Tijdschrift en vereniging voor Vlaamse leerkrachten Nederlands uit het kleuter-, lager, secundair, hoger en volwassenenonderwijs \(tijdschriftfons.be\)](https://tijdschriftfons.be)  
Fons zag in het najaar van 2015 het licht, als een nieuw tijdschrift voor didactiek Nederlands in Vlaanderen, van het kleuteronderwijs tot en met het hoger onderwijs en NT2. De focus ligt van bij het begin op concrete lestips, nieuwe werkvormen en meteen inzetbaar didactisch materiaal. Er is echter ook ruimte voor inspirerende interviews, boeiende schoolreportages en verdiepende stukken.

## 2.3 Werkvormen

- Op p. 14 en 15 van [de educatieve handleiding die geschreven werd voor de Jeugdboekenmaand 2021](#) vind je werkvormen die je kan inzetten wanneer je met leerlingen wil praten over boeken en lezen.
- Ook in de bundel [‘Werken met boeken in de klas’](#) vind je zeker ideeën die ook in de tweede graad van de A-finaliteit gebruikt kunnen worden, al of niet in aangepaste vorm.
- Iedereen leest schreef ook de handleiding [‘Wij begrijpen elkaar’](#). Deze handleiding bevat heel wat tools om empathie te stimuleren met behulp van boeken. Hoewel de bundel in eerste instantie ontwikkeld werd voor leraren uit het basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs zijn sommige methodieken ook ruimer inzetbaar.
- In zijn boek ‘Leespraat’ onderscheidt Aiden Chambers drie categorieën van vragen die je kan stellen wanneer je een gesprek over boeken met je leerlingen wil voeren. Op de [website van Cultuurkuur](#) vind je alvast een aanzet.
- [Kortfilmindeklas](#) - Leerkrachten gebruiken steeds vaker kortfilms in de klas. Handig, want de film en bespreking passen perfect binnen één les. Op dit kanaal bundelt .J.EF. kortfilms voor verschillende leeftijden.

